

Viken, 5. november 2021

Innspill til Økonomiplan 2022-2025 og budsjett for 2022 Viken fylkeskommune

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) i Akershus, Buskerud og Østfold er samarbeidsfora mellom natur- og friluftslivsorganisasjonene i Viken fylke. Formålet med FNF er å styrke de tilsluttede organisasjonenes arbeid med å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i aktuelle saker. Til sammen har de tre FNF-ene i Viken 38 unike tilsluttede organisasjoner med over 260 000 medlemskap.

FNF Akershus, FNF Buskerud og FNF Østfold takker for muligheten til å komme med innspill til Viken fylkeskommunes økonomiplan 2022-2025 og budsjett for 2022.

Ivaretagelse av naturen er grunnlaget for et bærekraftig samfunn. To enorme kriser preger verden i dag – klimakrisen og naturkrisen^{1 2}. Klimautslipp og arealendringer er de største faktorene. Krisene krever øyeblikkelig global respons, og alle myndigheter har et ansvar for å stoppe problemene. Begge kriser må løses sammen, ikke på bekostning av hverandre. Vi er derfor veldig glade for at Viken fylkeskommune vektlegger bærekraftsmålene for biosfæren – naturen, klima og miljøet i sine overordnede dokumenter.

Friluftsliv gir bedre folkehelse. Opphold og fysisk aktivitet i naturen gir bedre folkehelse, både fysisk og mentalt³. Friluftsliv er integrering og sosial utjevning i praksis^{4 5}. Det er gratis, har ingen alderskrav og kan gjennomføres uten mye utstyr. Friluftsliv gjennom turgåing, fiske, jakt og annen høsting er lavterskeltiltak som det er enkelt å tilrettelegge for.

Positivt med satsing på klima, bærekraftig arealforvaltning og friluftsliv

Rådsområdene Klima og miljø, Kultur og mangfold og Samferdsel er spesielt viktige for våre interesser. Vi er derfor veldig fornøyde med at disse rådsområdene får prioriterte midler. Spesielt satsing på:

¹ [FNs klimapanel \(IPCC\) sin spesialrapport om klimaendringer og landarealer](#) av 8. august 2018

² [Naturpanelets \(IPBES\) rapport](#) av 6. mai 2019

³ [Friluftsliv og psykisk helse, Norsk Friluftsliv](#)

⁴ [Helsedirektoratet rapport nr. 3/2017, Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosial ulikhet, Gunnar Breivik og Kolbjørn Rafoss.](#)

⁵ [NRK Ytring, «I skogen sier de hei», juni 2020](#)

- klima med handlingsprogram og klimaregnskap
- styrking av arbeidet med regional planlegging, arealregnskap og at planetens tålegrense ligger til grunn for alt arbeid
- videreføring av driftstøtte til friluftslivsorganisasjoner
- styrking av kollektivtrafikken
- satsing på utbedringer av fylkesveinettet i stedet for utbygginger, tiltak for gående og syklende og miljøkrav i kontrakter

Driftsmidler for frivilligheten er svært viktig

Natur- og friluftslivsorganisasjonene i Viken fylke er mange. De ansatte og de mange frivillige i organisasjonene sitter på en solid faglig kompetanse. Videre fyller organisasjonene viktige samfunnsroller gjennom tilrettelegging for aktivitet, inkludering, integrering, medvirkning og synliggjøring av natur- og friluftslivsinteressene.

Et vanlig problem hos frivillige organisasjoner er at deres arbeid baseres på prosjektmidler. Dette gjør at mye ressurser går til utarbeidelse av søknader og rapporter – tid som i stedet kunne vært brukt på organisasjonens kjerneaktiviteter. Faste driftsmidler gir trygge rammer for frivillige organisasjoner og kan slik sikre kontinuitet på tjenestene organisasjonene leverer.

Det er derfor svært viktig å ikke bare videreføre, men også videreutvikle driftstilskuddene i tråd med natur- og friluftslivsorganisasjonenes behov.

Aktivitetsmidler er ekstra viktig

I foreslått statsbudsjett for 2022, har regjeringen økt tilskuddet til aktivitet noe, men vi er langt unna det nivået vi ønsker oss.

Støtte til aktivitet under korona-tiden har vært særskilt viktig, og endringene i samfunnet som pandemien fører med seg, vil mest sannsynlig bli langvarige. Hjemmekontor og et ønske om å unngå å møte mange mennesker på trange flater, vil stille andre krav til hvilke aktiviteter som vil bli mest brukt. Aktiviteter utendørs, som f.eks. friluftsliv, vil være å foretrekke for mange.

Interessen for friluftsliv har skutt i været under korona-tiden^{6 7 8}. Å drive friluftsliv er en enkel måte å være aktiv på som er gagnar fysisk og psykisk helse. Det er derfor enda viktigere nå enn før å informere og tilrettelegge for slik aktivitet.

Vi mener derfor at nivået for aktivitetsmidler må opprettholdes, og om mulig økes, nå i en sårbar tid. Dette for å unngå å få enda større negative ringvirkninger fra korona- pandemien, som resultat av inaktivitet og mentale lidelser.

⁶ [Aftenposten: «It's free-luftz-leev». Det norske friluftslivet vekker fascinasjon i utlandet.](#)

⁷ [Rekordmange interesserer seg for friluftsliv, Norsk Friluftsliv](#)

⁸ [Kunnskapen om allemannsretten blant unge har skutt i været, Norsk friluftsliv](#)

Utjevning av forskjeller innad i fylket

I kunnskapsgrunnlaget⁹ som ble utarbeidet som grunnlag for planstrategien så vi at det er store forskjeller innad i Viken fylke, både når det gjelder sosioøkonomiske forhold og folkehelse. Det vil i 2022 iverksettes et arbeid med å prioritere spillemidlene etter utvalgte bærekraftsmål med hovedvekt på miljømessig bærekraft. Dette synes vi er en god måte å bruke fylkeskommunale virkemidler for å sørge for bærekraftige anlegg der de trengs, samt at en slik prioritering også kan være med på å utjevne sosioøkonomiske forskjeller. **Organisasjoner som er søknadsberettiget i forhold til spillemidler må bli hørt i prosessen når man skal jobbe fram nye kriterier for tildeling og prioritering.**

Utfordrende å gi tilbakemeldinger

Det er åpnet for at organisasjoner og enkeltpersoner kan gi innspill til budsjett og økonomiplan. Det er bra at fylkeskommunen går ut så bredt, men vi savner tydeligere vinkling på hva man vil ha innspill på. Dette er tunge og omfattende dokumenter, som gjerne kunne vært formidlet på en enklere måte mot frivilligheten og den «vanlige innbyggeren» i Viken. **Det hadde vært til stor hjelp om fylkeskommunen hadde sett på budsjettet med «våre» briller. Det burde vært forklart, for eksempel i en nyhetssak på nettsidene deres, hva som er relevant nytt i budsjettet og hvilke konsekvenser dette vil få for frivilligheten generelt og natur- og friluftslivsorganisasjoner spesielt.** Da ville fylkeskommunen muligens fått flere og mer spesifikke tilbakemeldinger.

Tidlig beskjed og gode frister gir gode tilbakemeldinger

Frivillige natur- og friluftslivsorganisasjoners kunnskap og engasjement gir forvaltningen og politikerne viktige innspill. De er derfor en viktig del i et fungerende demokrati. For å sikre involvering av frivilligheten, og få relevante og oppdaterte hørings svar, er det viktig å tilrettelegge for deltagelse av frivillige. Eksempler på dette kan være møter på kveldstid og lange nok høringsfrister.

Ti dagers frist på et innspill er dessverre noe kort for at frivilligheten skal klare å delta på en hensiktsmessig måte.

De tre FNF-ene i Viken er i en prosess for sammenslåing, men enn så lenge er vi tre individuelle fora med hver vår administrasjon og hvert vårt styre. Det var kun FNF Akershus som fikk invitasjon til å komme med innspill til høring om økonomiplan 2021-2024 og budsjett 2021, Viken fylkeskommune.

Vi ønsker at postadresser til hvert FNF i Viken brukes i saker der det ønskes innspill angående natur- og friluftslivsinteresser: akershus@fnf-nett.no, buskerud@fnf-nett.no og ostfold@fnf-nett.no. Videre bør slike høringer også sendes til de regionale natur- og friluftslivsorganisasjonene i fylket, i tillegg til FNF. FNF hjelper mer enn gjerne til med å sørge for en oppdatert adresseliste på regionale natur- og friluftslivsorganisasjoner i Viken fylke.

⁹ [Har fått viktig kunnskap om hele Viken - Viken fylkeskommune](#)

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Akershus

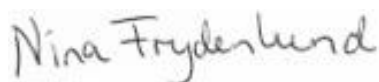
Maria Rundhaugen Tesaker
Koordinator
FNF Akershus

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud

Forum for natur og friluftsliv Østfold

Nina Frydenlund
Koordinator
FNF Østfold

